

Rozsudek Nejvyššího soudu SR ze dne 20.12.1990, sp. zn. 5 Tz 88/90, ECLI:CZ:NSSR:1990:5.TZ.88.1990.1

Číslo: 60/1991

Právní věta: Ak sa čin páchatela, ktorý bol odsúdený ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 písm. b) Tr. zák. na trest odňatia slobody presahujúci hornú hranicu základnej trestnej sadzby, môže po novelizácii Trestného zákona (zák. č. 175/1990 Zb.) účinnej od 1. júla 1990 posudzovať len ako trestný čin miernejšie trestný, je potrebné v zmysle článku II. bodu 4 citovanej novely skrátiť takémuto páchatelovi trest odňatia slobody na hornú hranicu miernejšej trestnej sadzby príslušného ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona v znení citovanej novely. Pokiaľ takémuto páchatelovi nebol uložený trest odňatia slobody presahujúci hornú hranicu základnej trestnej sadzby trestného činu, ktorým bol uznaný vinným, súd trest odňatia slobody iba pomerne skráti v zmysle prvej vety článku II. odst. 4 zák. č. 175/1990 Zb. Pravidlo uvedené v poslednej vete tohoto ustanovenia sa v takom prípade neaplikuje.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 20.12.1990

Spisová značka: 5 Tz 88/90

Číslo rozhodnutí: 60

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Přejchodná ustanovení, Recidiva zvlášť nebezpečná

Předpisy: 140/1961 Sb. § 41 písm. b) 175/1990 Sb. čl. II odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 60

Ak sa čin páchatela, ktorý bol odsúdený ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 písm. b) Tr. zák. na trest odňatia slobody presahujúci hornú hranicu základnej trestnej sadzby, môže po novelizácii Trestného zákona (zák. č. 175/1990 Zb.) účinnej od 1. júla 1990 posudzovať len ako trestný čin miernejšie trestný, je potrebné v zmysle článku II. bodu 4 citovanej novely skrátiť takémuto páchatelovi trest odňatia slobody na hornú hranicu miernejšej trestnej sadzby príslušného ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona v znení citovanej novely. Pokiaľ takémuto páchatelovi nebol uložený trest odňatia slobody presahujúci hornú hranicu základnej trestnej sadzby trestného činu, ktorým bol uznaný vinným, súd trest odňatia slobody iba pomerne skráti v zmysle prvej vety článku II. odst. 4 zák. č. 175/1990 Zb. Pravidlo uvedené v poslednej vete tohoto ustanovenia sa v takom prípade neaplikuje.

(Rozsudok najvyššieho súdu SR z 20. decembra 1990, sp. zn. [5 Tz 88/90](#))

Najvyšší súd SR na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SR v prospech obvineného J. F., zrušil právoplatné uznesenie Okresného súdu v Prievidzi z 8. augusta 1990, sp. zn. 4 T 455/87 a sám o veci rozhodol tak, že podľa článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. skrátil trest odňatia slobody uložený obvinenému J. F. vo výmere 3 a pol roka rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi z 26. augusta 1987, sp. zn. 4 T 455/87, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 1987, sp. zn. 8 To 398/87, na trest odňatia slobody vo výmere jedného roka.

Z odôvodnenia:

Uznesením Okresného súdu v Prievidzi sp. zn. 4 T 455/87 z 8. augusta 1990, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom jeho vyhlásenia, bol obvinenému J. F. podľa článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. trest odňatia slobody vo výmere tri a pol roka, uložený rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi z 26. augusta 1987, sp. zn. 4 T 455/87, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. októbra 1987, sp. zn. 8 To 398/87 za trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. ako obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 41 písm. b) Tr. zák., skrátený na tri roky.

Súčasne tým istým uznesením okresný súd podľa článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. rozhodol tak, že s prihliadnutím na vzájomný pomer trestnej sadzby za pôvodný trestný čin a sadzby stanovenej za miernejší trestný čin stanovil nový primeraný trest vo výmere 2 a pol roka.

Proti tomuto uzneseniu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky sťažnosť pre porušenie zákona smerujúcu v prospech obvineného J. F. Namietal v nej nesprávny postup okresného súdu, keď podľa toho istého článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. najprv skrátil pôvodne uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 a pol roka a potom stanovil nový trest odňatia slobody vo výmere 2 a pol roka. Vyčítal okresnému súdu, že prehliadol skutočnosť, že obvinený J. F. trestným činom spôsobil iba škodu 1906,- Kčs a že teda svojím konaním naplnil len zákonné znaky trestného činu krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. v znení novely z roku 1990, a toto ustanovenie s trestnou sadzbou odňatia slobody na 1 rok je pre páchatela priaznivejšie než pôvodné ustanovenie § 247 odst. 1 tr. zák.

Z uvedených dôvodov generálny prokurátor navrhol, aby najvyšší súd podľa § 268 odst. 2 Tr. por. vyslovil, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. v neprospech obvineného J. F. a aby podľa § 269 odst. 2 Tr. por. toto uznesenie zrušil a podľa § 270 odst. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu v Prievidzi, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 267 odst. 1 Tr. por. preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený tak, aby sa vyslovuje vo výrokovej časti tohto rozsudku. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa plne stotožňuje s námietkami generálneho prokurátora smerujúcimi voči postupu okresného súdu, ktorý tým istým uznesením v rozpore so zákonom najprv skrátil pôvodne uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 a pol roka na tri roky, teda na hornú hranicu základnej trestnej sadzby stanovenej za trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. v znení pred novelou zákonom číslo 175/1990 Zb. a potom podľa toho istého článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. s prihliadnutím na vzájomný pomer trestných sadzieb za pôvodný trestný čin a miernejší trestný čin stanovil nový trest odňatia slobody vo výmere 2 a pol roka.

Odhládnuť od toho, že z rozhodnutia okresného súdu ani nie je zrejmé, ktorý miernejší trestný čin mal na mysli, taký postup, aký zvolil okresný súd, nebol možný.

Podľa článku II. bodu 4 zákona č. 175/1990 Zb. trest odňatia slobody uložený pred účinnosťou tohto zákona za čin, ktorý sa bude naďalej posudzovať ako miernejši trestný, súd pomerne skráti; pritom prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej v pôvodný trestný čin alebo prečin a sadzby ustanovenej na miernejšie trestný čin. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbiehajúci sa iný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest.

Ak trest odňatia slobody uložený obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa doterajšieho § 41 písm. b) Tr. zák. presahuje hornú hranicu základnej trestnej sadzby, súd trest skráti na túto hranicu.

Obvinený J. F. bol odsúdený ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 písm. b) Tr. zák. iba za jeden trestný čin, a to trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. v znení pred novelou.

Zo znenia poslednej vety bodu 4 článku II. zákona číslo 175/1990 Zb. je zrejmé, že sa týmto ustanovením prelamuje zásada o pomernom skracovaní trestov odňatia slobody u obzvlášť nebezpečných recidivistov podľa § 41 písm. b) predchádzajúceho znenia Trestného zákona, a to tak, že sa takýmto páchatelom má skrátiť trest na hornú hranicu základnej trestnej sadzby.

Pri riešení otázky, na ktorú hornú hranicu základnej trestnej sadzby treba skrátiť uložený trest odňatia slobody takémuto páchatelovi, či na hornú hranicu, ktorá bola stanovená za trestný čin, pre ktorý bol uznaný za vinného, alebo hornú hranicu stanovenú za trestný čin, za aký by sa posudzoval skutok podľa novely Trestného zákona, treba vychádzať zo systematického a logického výkladu celého článku II. zákona č. 175/1990 Zb.

Ustanovenie dotýkajúce sa skrátenia trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi je až v poslednej vete bodu 4 článku II. novely Trestného zákona a nadväzuje na predchádzajúce ustanovenie bodu 3 o tom, kedy sa nevykoná trest alebo pomerne skráti trest odňatia slobody za čin, ktorý podľa novely Trestného zákona už nie je trestným činom a na ustanovenia bodu 4 o pomernom skrátení trestu odňatia slobody za čin, ktorý sa bude naďalej posudzovať ako miernejšie trestný.

Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, keď sa čin páchatela odsúdeného ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 písm. b) Tr. zák. na trest odňatia slobody, ktorý presahuje hornú hranicu základnej trestnej sadzby po novelizácii Trestného zákona účinné od 1. júla 1990 naďalej môže posudzovať len ako miernejšie trestný čin, je treba takému páchatelovi skrátiť trest odňatia slobody na hornú hranicu miernejšej trestnej sadzby príslušného ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Konanie obvineného J. F. by preto bolo možné posúdiť len ako trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 175/1990 Zb. Horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody za tento trestný čin je jeden rok. Na túto hranicu bolo treba obvinenému skrátiť pôvodne uložený trest. Keď takto okresný súd nepostupoval, porušil zákon v ustanovení článku II. bodu 4 zákona číslo 175/1990 Zb. v neprospech obvineného.